

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прзз 7/2019
23.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Слађане Накић Момировић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Птз бр. 195/19 од 23.04.2019. године против правноснажне пресуде Прекршајног суда у Шапцу 17 Пр бр. 5438/17 од 31.01.2019. године и пресуде Прекршајног апелационог суда - Одељења у Новом Саду III-310 Прж бр. 3248/19 од 19.02.2019. године, у предмету прекршаја, у јавној седници већа, одржаној дана 23.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УСВАЈА** и **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Прекршајног суда у Шапцу 17 Пр бр. 5438/17 од 31.01.2019. године и пресуда Прекршајног апелационог суда - Одељења у Новом Саду III-310 Прж бр. 3248/19 од 19.02.2019. године, тако што се прекршајни поступак, покренут против окривљеног АА из ... због прекршаја из члана 30. став 5. Одлуке о јавним паркиралиштима града Шапца, **ОБУСТАВЉА**.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Шапцу 17 Пр бр. 5438/17 од 31.01.2019. године окривљени АА из ... оглашен је одговорним што је поступио супротно одредби члана 17. и тиме учинио прекршај из члана 30. став 5. Одлуке о јавним паркиралиштима града Шапца, за шта је осуђен на новчану казну у износу од 5.000,00 динара, под претњом доношења посебног решења о начину извршења неплаћене новчане казне, а обавезан је и на сношење трошкова поступка у износу од 1.500,00 динара, под претњом принудног извршења. Поступајући по жалби браниоца окривљеног, Прекршајни апелациони суд - Одељење у Новом Саду је пресудом III-310 Прж бр. 3248/19 од 19.02.2019. године одбио жалбу и потврдио првостепену пресуду.

Против пресуде Прекршајног суда у Шапцу 17 Пр бр. 5438/17 од 31.01.2019. године и пресуде Прекршајног апелационог суда - Одељења у Новом Саду III-310 Прж бр. 3248/19 од 19.02.2019. године, Републички јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 1. тачка 7) и став 2. тачка 4) у вези члана 6. став 2, члана 110, члана 168. став 2. и члана 184. став 2. тачка 2) Закона о прекршајима. Указује да суд због стварне ненадлежности није могао да суди у тој ствари и да су прекршајни судови погрешно применили одредбе Закона о прекршајима које се односе на примену најблажег прописа за учиниоца. Наводи да је ЈКП "Паркинг-Шабац" из Шапца првостепеном Прекршајном суду у Шапцу дана 08.06.2017. године поднело захтев за покретање прекршајног поступка против окривљеног АА из ... зато што је дана 24.02.2017. године, возачу који није идентификован омогућио да његовим возилом користи јавно паркиралиште, при чему паркинг није плаћен (такса за коришћење јавног паркиралишта није плаћена електронским путем нити је на унутрашњој страни ветробранског стакла била истакнута важећа паркинг карта). Истиче да је прекршај који је предмет поднетог захтева за покретање прекршајног поступка извршен дана 24.02.2017. године, када је Одлуком о јавним паркиралиштима града Шапца била прописана новчана казна у распону, као санкција за овај прекршај. Међутим, дана 27.02.2017. године, пре него што је и поднет захтев за покретање прекршајног поступка (08.06.2017. године) и пре него што је донето решење о покретању прекршајног поступка (10.07.2017. године), почела је да се примењује Одлука о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима града Шапца ("Службени лист Града Шапца" број 3 од 01.02.2017. године), којом је за предметни прекршај прописана новчана казна у фиксном износу од 5.000,00 динара и издавање починиоцу прекршајног налога са изреченом новчаном казном. Како је захтев за покретање прекршајног поступка против окривљеног поднет након ступања на снагу Одлуке о изменама Одлуке о јавним паркиралиштима града Шапца, као блажег прописа за учиниоца, прекршајни суд је, доношењем решења о покретању прекршајног поступка, покренуо и водио прекршајни поступак иако за његово вођење није био стварно надлежан. Предлаже да Врховни касациони суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће да обустави прекршајни поступак против окривљеног АА из ... за прекршај који му је стављен на терет, јер суд није стварно надлежан за вођење прекршајног поступка.

Врховни касациони суд је обавестио о седници већа Републичког јавног тужиоца, који, иако уредно обавештен, није приступио.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 287. Закона о прекршајима ("Службени гласник РС" 65/13, 13/16 и 98/16), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Одредбом члана 17. став 1. тачка 1. Одлуке о јавним паркиралиштима града Шапца ("Службени лист Града Шапца" бр. 6/09, 9/09-исправка, 28/10, 5/14, 14/14, 9/15) прописано је да је корисник јавног паркиралишта дужан да купи паркинг карту, у њу правилно унесе потребне податке и видљиво је истакне с унутрашње стране предњег ветробранског стакла возила или плати паркирање електронским путем на прописан начин.

Одредбом члана 19. наведене Одлуке прописано је да корисник који поступи супротно одредбама члана 17. став 1. тачка 1. ове Одлуке дужан је да плати доплатну карту према ценовнику предузећа (став 1), као и да налог за плаћање доплатне карте издаје контролор и уручује га кориснику, а када није у могућности да уручи налог кориснику, причвршћује га на возило (став 2), с тим да се достављање налога за плаћање доплатне карте из става 2. овог члана сматра уредним и доцније оштећење или уништење налога нема утицаја на ваљаност достављања и не одлаже плаћање доплатне паркинг карте (став 3), те да је корисник паркирања дужан да поступи по примљеном налогу и плати доплатну паркинг карту у року од осам дана, од дана достављања налога за плаћање, на начин назначен у налогу (став 4), а уколико корисник не поступи на начин прописан ставом 4. овог члана Предузеће (ЈКП "Паркинг-Шабац") ће покренути прекршајни поступак пред надлежним судом (став 5).

Чланом 30. став 5. исте Одлуке прописано је да ће се у случају када возач није идентификован, новчаном казном о износу од 5.000,00 до 75.000,00 динара казнити власник возила што је омогућио да се његовим возилом учини прекршај из става 1. овог члана (ако користи паркиралиште на начин супротан чл. 17. и 21. ове Одлуке).

Одредбом члана 2. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима ("Службени лист Града Шапца и општина: Богатић, Владимирци и Коцељева" број 3/17) прописано је да се у члану 19. став 5. мења и гласи: "Уколико корисник не поступи на начин прописан ставом 4. овог члана, Предузеће ће покренути поступак наплате потраживања".

Према члану 3. наведене Одлуке о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима, после члана 19. додаје се нови члан 19а који гласи: "Ако корисник паркирања не поступи по примљеном налогу за плаћање доплатне карте Предузећу, и не плати је у року од осам дана, Одељење комуналне инспекције Градске управе града Шапца ће, у складу са законом и овлашћењима, приступити издавању и уручењу прекршајног налога починиоцу прекршаја. Одељење комуналне инспекције Градске управе града Шапца ће према добијеним подацима од стране ЈКП "Паркинг-Шабац" издати и уручити починиоцима прекршаја прекршајни налог са изреченом казном. Починилац који прихвати одговорност за прекршај поводом кога је издат прекршајни налог може у року од осам дана од пријема да плати половину новчане казне и тиме се ослободи плаћања преосталог дела изречене казне. Уколико лице не прихвати одговорност, може у року од осам дана да поднесе прекршајном суду захтев за судско одлучивање, тако што ће суду предати или послати потписан прекршајни налог".

Одредбом члана 5. исте Одлуке прописано је да се члан 30. мења и гласи: "У случају када возач није идентификован, новчаном казном у износу од 5.000,00 динара казниће се власник возила што је омогућио да се његовим возилом учини прекршај из става 1. овог члана." (ако користи паркиралиште на начин супротан чл. 17. и 21. ове Одлуке).

Чланом 6. исте Одлуке прописано је да ова Одлука ступа на снагу осмог дана од објављивања у "Службеном листу Града Шапца", а примењиваће се од 27.02.2017. године.

Одредбом члана 6. став 1. Закона о прекршајима прописано је да се на учиниоца прекршаја примењује закон, односно пропис који је важио у време извршења прекршаја. Према ставу 2. истог члана, ако је после учињеног прекршаја једном или више пута измењен пропис, примењује се пропис који је најблажи за учиниоца.

Према одредби члана 168. став 1. наведеног закона прекршајни налог се издаје када је за прекршај законом или другим прописом од прекршајних санкција предвиђена само новчана казна у фиксном износу. Према ставу 2. истог члана, за прекршај из става 1. овог члана не може се поднети захтев за покретање прекршајног поступка.

Чланом 264. став 1. тачка 7) Закона о прекршајима прописано је да битна повреда одредаба прекршајног поступка увек постоји ако је пресуду или решење донео суд који због стварне ненадлежности није могао судити у тој ствари (члан 110). Ставом 2. тачка 4) истог члана прописано је да битна повреда одредаба прекршајног поступка која је од утицаја или је могла да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде или решења постоји и ако суд у току прекршајног поступка или приликом доношења одлуке није применио или је погрешно применио коју одредбу овог закона.

Одредбом члана 248. став 1. истог закона је прописано да се прекршајни поступак завршава решењем о обустави кад суд утврди да суд није стварно надлежан за вођење прекршајног поступка (тачка 2) и да је наступила застарелост за вођење прекршајног поступка (тачка 6).

Полазећи од цитираних прописа Врховни касациони суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости указује да су у прекршајном поступку учињене битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 1. тачка 7) и став 2. тачка 4) у вези члана 6. став 2, члана 110, члана 168. став 2. и члана 184. став 2. тачка 2) Закона о прекршајима.

Из списка предмета произлази да је против окривљеног АА из ... вођен прекршајни поступак због сумње да је дана 24.02.2017. године поступио супротно одредби члана 17. Одлуке о јавним паркиралиштима, чиме је учинио прекршај из члана 30. став 5. исте Одлуке. Захтев за покретање прекршајног поступка против окривљеног поднет је 08.06.2017. године, а решење о покретању прекршајног поступка је донето 10.07.2017. године. Међутим, у међувремену је, након што је прекршај који је предмет захтева за покретање прекршајног поступка извршен (24.02.2017. године), а пре него што је захтев поднет (08.06.2017. године) и прекршајни поступак покренут (10.07.2017. године), дошло до промене прописа и то Одлуке о јавним паркиралиштима града Шапца. Наиме, Одлуком о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима која је почела да се примењује од 27.02.2017. године за предметни прекршај прописана је новчана казна у фиксном износу од 5.000,00 динара (уместо раније прописане новчане казне у распону од 5.000,00 до 75.000,00 динара) и прописано је да ће за овај прекршај Одељење комуналне инспекције Градске управе града Шапца издати и уручити починиоцима прекршаја прекршајни налог са изреченом казном (уместо раније прописаног покретања прекршајног поступка).

Имајући у виду изнето, Врховни касациони суд је нашао да се основано у захтеву за заштиту законитости указује да је после учињеног прекршаја дошло до измене прописа и да је Одлука о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима ("Службени лист Града Шапца" број 3/17 од 01.02.2017. године) блажа за учиниоца јер за предметни прекршај прописује новчану казну у фиксном износу од 5.000,00 динара уместо раније прописане новчане казне у распону од 5.000,00 до 75.000,00 динара и прописује издавање прекршајног налога починиоцу са могућношћу плаћања половине новчане казне у случају прихватања одговорности за прекршај уместо раније прописаног покретања прекршајног поступка пред надлежним судом.

Према томе, на учиниоца се на основу члана 6. став 2. Закона о прекршајима имао применити блажи пропис и то Одлука о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима. С обзиром на то да наведена одлука прописује покретање поступка наплате потраживања од стране надлежног комуналног предузећа и издавање платног налога од стране надлежног органа управе, по оцени Врховног касационог суда, прекршајни суд није био стварно надлежан да суди у овој ствари.

Постојање стварне ненадлежности Прекршајног суда у Шапцу констатовано је у побијаној другостепеној пресуди, али је другостепени суд жалбу ипак одбио позивајући се на решења Уставног суда III У-9/2016 од 17.03.2016. године, III У-157/2016 од 15.09.2016. године и III У-9/2017 од 06.04.2017. године, која су обавезујућа. Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, у побијаној другостепеној пресуди није правилно протумачено обавезујуће правно дејство наведених одлука Уставног суда. Наиме, ради се о решењима донетим поводом негативног сукоба надлежности насталог између прекршајног суда и другог државног органа, у којима је Уставни суд утврдио да је за вођење прекршајног поступка надлежан прекршајни суд који је већ покренуо поступак за дело за које је предвиђена новчана казна у одређеном распону, а не у фиксном износу, па не постоји могућност накнадног издавања прекршајног налога и то након 01. марта 2014. године, као дана почетка примене Закона о прекршајима ("Службени гласник РС", број 65/13) којим је прописана искључива надлежност прекршајног суда за вођење прекршајног поступка у првом степену (члан 100. став 1). Уставни суд се при томе није бавио питањем да ли су били испуњени услови за покретање поступка пред прекршајним судом нити да ли је поднете захтеве за покретање поступка требало одбацити, односно прекршајни поступак обуставити на основу члана 248. став 1. тачка 2) Закона о прекршајима, већ само питањем да ли након покретања прекршајног поступка постоји могућност да се установи надлежност другог органа за накнадно издавање прекршајног налога. Стога правно обавезујуће дејство решења Уставног суда на које се позвао другостепени прекршајни суд у побијаној пресуди није било од значаја за одлучивање о жалби у овом конкретном прекршајном предмету.

Како је првостепени прекршајни суд покренуо и водио прекршајни поступак за који није био стварно надлежан, док другостепени прекршајни суд није на правилан начин оценио постојање битне повреде одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 1. тачка 7) Закона о прекршајима, те како је у међувремену, дана 24.02.2019. године, наступила застарелост вођења прекршајног поступка у смислу одредбе члана

84. став 7. наведеног закона, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 287. став 4. истог закона, одлучио као у изреци пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 23.05.2019. године, Прзз 7/2019

Записничар,
Драгица Вранић, с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић